

KSU

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายรายวิชา

ดนตรี

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 40 ชั่วโมง/ปี

รู้และเข้าใจรูปแบบบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท และจำแนกรูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากล เข้าใจอิทธิพลของวัฒนธรรมต่อการสร้างสรรค์ดนตรี เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากล ในอัตราจังหวะต่าง ๆ มีทักษะในการร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิค การแสดงออกและคุณภาพของการแสดง สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพการประพันธ์ การเล่นดนตรีของตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม สามารถนำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่น ๆ

วิเคราะห์ เปรียบเทียบรูปแบบ ลักษณะเด่นของดนตรีไทยและสากลในวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้าใจบทบาทของดนตรีที่สะท้อนแนวความคิดและค่านิยมของคนในสังคม สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ สร้างแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ศ 2.1	ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/4	ม.4-6/3, ม.4-6/5
มฐ. ศ 2.2	ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/4	ม.4-6/3, ม.4-6/5
	6 ตัวชี้วัด	4 ตัวชี้วัด

รวม 10 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี ม.4

 เวลา 40 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความงามของดนตรี	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/4 อธิบายบทบาทของดนตรี ในการสะท้อนแนวความคิด และค่านิยมที่เปลี่ยนไปของคนในสังคม ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีแตกต่างกัน	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้นโดยการเลียนแบบเสียงจากธรรมชาติ หรือสร้างสรรค์ขึ้นจากจินตนาการของตนเอง แล้วถ่ายทอดให้มนุษย์ได้รับรู้รับฟังและสืบทอดต่อกันมาจากชนรุ่นหนึ่งสู่ชนอีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งดนตรีจัดว่าเป็นผลงานแขนงหนึ่งที่ช่วยจรรโลงโลกให้สดใส และเป็นศิลปะสากลที่ทุกเพศ ทุกวัย และทุกเชื้อชาติสามารถเข้าถึงความงามได้ โดยผ่านทาง การดู การฟัง และเป็นศิลปะที่มีคุณค่าต่อมนุษย์ในการปรุงแต่งชีวิตให้มีความสุข ผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้เกิดความอิมเมจใจ สำหรับดนตรีไทยก็มีความงดงาม และมีสุนทรีย์ เช่นเดียวกัน โดยมี การ	3

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			สร้างสรรค์สืบทอดกันมา ตั้งแต่สมัยก่อนสุโขทัย จนถึงสมัยปัจจุบัน	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 2 ความรู้พื้นฐานด้าน ดนตรีไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/1 วิเคราะห์รูปแบบของ ดนตรีไทยและดนตรี สากลในยุคสมัยต่าง ๆ มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์สถานะทาง สังคม ของนักดนตรีใน วัฒนธรรมต่าง ๆ ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะ เด่นของดนตรีใน วัฒนธรรมต่าง ๆ	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี	ดนตรีเป็นงาน สร้างสรรค์ของมนุษย์ที่มี เป้าหมายในการนำมาใช้ เพื่อประกอบกิจกรรม ต่าง ๆ ทั้งความเชื่อ พิธีกรรม ประกอบการ แสดง การละเล่น เพื่อ ความบันเทิงเริงรมย์ ความสำคัญของดนตรีก็ คือคุณค่าที่มีต่อจิตใจของ คนแต่ละคน เป็นสื่อเชื่อม ระหว่างกลุ่มคนในสังคม และช่วยผสมผสานความรัก ความสามัคคีตั้งนั้น ดนตรี แต่ละยุคสมัยจึงเป็น มรดกทางศิลปวัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและ ระดับชาติ ที่มีการสืบ ทอดมาจากอดีตจนถึง ปัจจุบัน ในด้านความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับดนตรี ไทย นักเรียนควรทราบถึง คุณค่าและความสำคัญ ของดนตรีไทย ประวัติ ความเป็นมา ลักษณะเด่นของดนตรี ไทย รวมทั้งสังคีตวิทยาไทย	5

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			ที่มีผลงานทางดนตรีอัน ทรงคุณค่า	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 3 วงดนตรีไทย	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/1 เปรียบเทียบรูปแบบ ของบทเพลงและวง ดนตรีแต่ละประเภท</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/2 จำแนกประเภทและ รูปแบบของวงดนตรี ทั้งไทยและสากล</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่าง วัฒนธรรมสร้างสรรค์ งานดนตรีแตกต่างกัน</p> <p>มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/5 ร้องเพลงหรือเล่น ดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการ แสดงออกและคุณภาพ ของการแสดง</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต</p> <p>4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี</p>	<p>วงดนตรีไทยมี พัฒนาการมาอย่าง ต่อเนื่อง วงดนตรีเกิดขึ้น จากการประสมเครื่อง ดนตรีแต่ละชนิดเข้าเป็น วง ลักษณะเด่น คือ ภูมิ ปัญญาของนักดนตรีไทย ตั้งแต่สมัยโบราณที่ พิจารณาความเหมาะสม ของคุณลักษณะเครื่อง ดนตรีแล้วนำมาประสมวง เมื่อบรรเลงแล้วทำให้เกิด ความสอดคล้องกัน วง ดนตรีไทยมีทั้งวงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย วงมโหรี และวงดนตรีอื่นๆ ลักษณะ นามของวงดนตรีไทย ใช้ คำว่า “วง” เหตุผลของ การใช้คำนี้ เนื่องมาจาก การเล่นดนตรีของนัก ดนตรีในสมัยก่อน มัก รวมตัวกันเล่นดนตรีอย่าง เรียบง่าย นักดนตรีคนใด มีเครื่องดนตรีชนิดใด ก็นำมานั่งล้อมวงกันเล่น สถานที่และพื้นที่นั่งเล่น ดนตรีก็พิจารณาตั้งเครื่อง ตามความเหมาะสม ซึ่ง ลักษณะการล้อมวงกัน</p>	5

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			เช่นนี้ จึงเรียกว่า “วงดนตรี”	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การปฏิบัติดนตรีไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/4 อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากลในอัตราจังหวะต่าง ๆ ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	การปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทใดหรือชนิดใดก็ตาม ในเบื้องต้นผู้ฝึกปฏิบัติจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับส่วนประกอบของเครื่องดนตรี การปฏิบัติเครื่องดนตรี โน้ต และสัญลักษณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ ให้เข้าใจก่อน ซึ่งการศึกษาวิธีปฏิบัติเครื่องดนตรี โน้ต และสัญลักษณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติเครื่องดนตรี จะทำให้ผู้ฝึกปฏิบัติเกิดความเข้าใจวิธีการปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ ได้ดี และสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ถ้าหมั่นฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้ฝึกปฏิบัติมีความชำนาญในการปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดนั้น	7
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ความงามของดนตรีสากล	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/4 อธิบายบทบาทของดนตรี ในการสะท้อนแนวความคิดและ	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร	ดนตรีสากล หมายถึง ดนตรีในวัฒนธรรมของชาติตะวันตกในทวีปยุโรปและอเมริกา มีพื้นฐานมา	6

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	ค่านิยมที่เปลี่ยนไปของ คนในสังคม ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะ เด่นของดนตรีใน วัฒนธรรมต่าง ๆ	2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี	จากดนตรีของชนชาติ กรีกโบราณ ต่อมาเมื่อ อาณาจักรโรมันขยาย อิทธิพลเข้าครอบครอง กรีก ชาวโรมันได้นำเอา วัฒนธรรมดนตรีแบบกรีก มาใช้ และเนื่องจาก อาณาจักรโรมันขยายไป เกือบทั่วโลก ดนตรีแบบ กรีกจึงได้รับการพัฒนา และเผยแพร่อย่าง ต่อเนื่อง จนเป็นที่นิยม อย่างกว้างขวางในระดับ “สากล” สืบทอดมา จนกระทั่งในสมัยปัจจุบัน จึงเรียกดนตรีใน วัฒนธรรมของชาติ ตะวันตกว่าเป็น “ดนตรี สากล”	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 6 ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับดนตรี สากล	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/1 วิเคราะห์รูปแบบของ ดนตรีไทยและดนตรี สากลในยุคสมัยต่าง ๆ มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์สถานะทาง สังคม ของนักดนตรีใน วัฒนธรรมต่าง ๆ ตัวชี้วัดปลายทาง -	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	ดนตรีสากลมีประวัติ ความเป็นมาที่ยาวนาน และมีวิวัฒนาการมาอย่าง ต่อเนื่อง ซึ่งวิวัฒนาการ ดังกล่าวสามารถนำมาใช้ เป็นเกณฑ์ในการจำแนก ยุคสมัยของดนตรีสากลได้ ซึ่งนอกจากแต่ละสมัยจะ มีลักษณะของบทเพลง ลักษณะของวงดนตรีที่ แตกต่างกันแล้ว ก็ยัง	4

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
		4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี	เกิดศึคกวีหลายท่านที่ ได้สร้างสรรค์ผลงานเพลง ไว้เป็นมรดกโลกด้วย การศึกษาความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับดนตรีสากล ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ รูปแบบของดนตรีสากล ในยุคสมัยต่าง ๆ ตลอดจนวิเคราะห์สถานะ ทางสังคมของนักดนตรีใน วัฒนธรรมตะวันตกได้ อย่างเข้าใจมากขึ้นด้วย	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 7 วงดนตรีสากล	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 4-6/1 เปรียบเทียบรูปแบบ ของบทเพลงและวง ดนตรีแต่ละประเภท มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/2 จำแนกประเภทและ รูปแบบของวงดนตรี ทั้งไทยและสากล ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่าง วัฒนธรรมสร้างสรรค์ งานดนตรีแตกต่างกัน	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี	การศึกษาเรื่องราว เกี่ยวกับดนตรีสากล หัวข้อหนึ่งที่จำเป็นต้อง ศึกษาก็คือประเภทของวง ดนตรีสากล ซึ่งจะต้อง เรียนรู้ถึงการจัดวงดนตรี การใช้เครื่องดนตรีในวง ดนตรีประเภทต่าง ๆ บทเพลงที่นำมาใช้ บรรเลงและขับร้อง ลักษณะเด่นของดนตรี นอกจากนี้ก็ควรเรียนรู้ เกี่ยวกับลักษณะของวง ดนตรีพื้นฐานที่สำคัญ ของโลกด้วย ซึ่งการ เรียนรู้ลักษณะของวง ดนตรีสากลจะช่วยให้ สามารถเปรียบเทียบ รูปแบบของบทเพลง และ	4

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			วงดนตรีแต่ละประเภท สามารถจำแนกประเภท และรูปแบบของวงดนตรี สากล รวมทั้งสามารถ เปรียบเทียบลักษณะเด่น ของดนตรีในวัฒนธรรม ต่าง ๆ ได้	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 8 การปฏิบัติดนตรี สากล	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/4 อ่าน เขียน โน้ตดนตรี ไทยและสากลในอัตรา จังหวะต่าง ๆ ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลงหรือเล่น ดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการ แสดงออกและคุณภาพ ของการแสดง	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี	สิ่งที่ผู้ศึกษาดนตรี สากลพึงปฏิบัติ คือ การ ฝึกเล่นเครื่องดนตรีสากล ที่ตนชื่นชอบอย่างน้อย 1 อย่าง ซึ่งเมื่อฝึกหัดจนมี ความชำนาญแล้ว สามารถบรรเลงเดี่ยว หรือบรรเลงรวมวงได้ นอกจากนี้ยังควรฝึกหัด ขับร้องเพลงสากลใน ลักษณะต่าง ๆ ทั้งการฝึก ขับร้องเดี่ยวและฝึกขับ ร้องหมู่ด้วย การที่เรา สามารถเล่นเครื่องดนตรี สากลและขับร้องได้ ถือ เป็นการเสริมสร้าง ประสบการณ์ ความสามารถ บุคลิกภาพ ของเรา ช่วยในการผ่อนคลาย อารมณ์ เป็นการใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ขณะเดียวกันก็จะทำให้ เกิดความซาบซึ้งและ	6

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			ตระหนักในคุณค่าของ ดนตรีมากยิ่งขึ้น	

CSU

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายรายวิชา

ดนตรี

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 40 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและฝึกทักษะทางดนตรีผ่านกระบวนการอธิบาย อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากล ในอัตราจังหวะต่าง ๆ ร้องเพลงหรือเล่นเครื่องดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง จำแนกประเภทและรูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากล อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีแตกต่างกัน สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพการประพันธ์และการเล่นดนตรีของตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม นำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่น ๆ วิเคราะห์สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ อธิบายบทบาทของดนตรีในการสะท้อนแนวความคิดและค่านิยมที่เปลี่ยนไปของคนในสังคม

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรี ในการแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานดนตรี เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ศ 2.1	ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/4, ม.4-6/6, ม.4-6/7, ม.4-6/8	ม.4-6/3, ม.4-6/5
มฐ. ศ 2.2	ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/4	ม.4-6/3, ม.4-6/5
	9 ตัวชี้วัด	4 ตัวชี้วัด

รวม 13 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี ม.5

 เวลา 40 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/8 นำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่น ๆ มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์สถานะทางสังคม ของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ ตัวชี้วัดปลายทาง -	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	ดนตรีไทยมีคุณค่าและความงามที่บ่งบอกความเป็นไทย ดนตรีไทยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ทั้งในด้านการผ่อนคลาย การพัฒนามนุษย์ ประชาสัมพันธ์ บำบัดรักษา การศึกษา และในวงการธุรกิจ เพลงไทย เป็นเพลงที่มีจังหวะ เนื้อร้อง และทำนองที่สอดคล้องกัน อย่างลงตัว ซึ่งเพลงไทยแต่ละประเภทจะมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป ศัพท์สังคีต เป็นศัพท์เฉพาะที่ใช้สื่อสารในวิชาการดนตรีไทย สังคีตกวีไทย เป็นผู้สร้างผลงานทางดนตรีไทยให้มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว	7

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดนตรีพื้นบ้านของไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์สถานะทางสังคม ของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีแตกต่างกัน มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	ดนตรีพื้นบ้านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีคุณค่าต่อท้องถิ่น และมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น ทั้งวงดนตรี เครื่องดนตรี ภาษาเนื้อร้อง สำเนียง และองค์ประกอบของบทเพลงที่แตกต่างกันไป ดนตรีพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของนักดนตรีพื้นบ้านแต่ละท่าน ซึ่งจะมีลักษณะการประพันธ์ที่แตกต่างกันไป	7
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การปฏิบัติดนตรีไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/4 อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากลในอัตราจังหวะต่าง ๆ มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/6 สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพ การประพันธ์และการเล่นดนตรี ของตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	ขนบธรรมเนียมปฏิบัติที่ผู้เรียนดนตรีไทยพึงยึดถือ นั้น โดยส่วนใหญ่จะเกิดจากความเชื่อ ความเคารพเกี่ยวกับครูและเครื่องดนตรีไทย การบรรเลงดนตรีไทยแบบเดี่ยว และแบบหมู่ จะมีเทคนิคและการถ่ายทอดอารมณ์เพลงที่แตกต่างกัน การเรียนรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบเสียง วิธีฝึกปฏิบัติ และโน้ตที่ใช้เล่นระนาดเอก จะทำให้สามารถเล่นระนาดเอกได้อย่างถูกต้อง	10

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	โดยเน้นเทคนิคการ แสดงออกและคุณภาพ ของการแสดง		การขับร้อง เป็นศิลปะ ทางดนตรีที่ใช้การเปล่ง เสียงร้องของผู้ขับร้อง ออกมาเป็นเสียงสูง ต่ำ ยาว ตามทำนอง จังหวะ และบทร้องที่ผู้ประพันธ์ได้ เรียบเรียงหรือกำหนดไว้ ผู้ที่จะสามารถ ประเมินผลงานดนตรีไทย ได้ลึกซึ้ง จำเป็นต้องศึกษา และมีประสบการณ์ เกี่ยวกับดนตรีไทยมาก พอควร	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 4 ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับ ดนตรีสากล	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/2 จำแนกประเภทและ รูปแบบของวงดนตรี ทั้งไทยและสากล มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/8 นำดนตรีไปประยุกต์ใช้ ในงานอื่น ๆ มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์สถานะทาง สังคม ของนักดนตรี ในวัฒนธรรมต่าง ๆ มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/4 อธิบายบทบาทของ ดนตรี ในการสะท้อน แนวความคิดและ ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงของ คนในสังคม	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี	ดนตรีอยู่คู่กับมนุษย์มา อย่างยาวนาน ดนตรีจึงมี ส่วนเกี่ยวข้องกับ ดำเนินชีวิตของมนุษย์ เช่น การฟังเพลงเพื่อผ่อนคลาย อารมณ์ไปกับเสียงเพลง เมื่อมีความทุกข์หรือ ความสุข ในแต่ละยุคสมัย ของดนตรีจะมีศิลปิน สังคีตกรที่มีชื่อเสียงที่คน รู้จักไปทั่วโลก การเรียนรู้ คุณค่าของดนตรีสากล ประเภทของเพลงสากล ศัพท์สังคีต และสังคีตกร ดนตรีสากลจึงเป็นสิ่ง สำคัญ	6

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 5 การปฏิบัติดนตรี สากล	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/4 อ่าน เขียน โน้ตดนตรี ไทยและสากลในอัตรา จังหวะต่าง ๆ ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลงหรือเล่น ดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการ แสดงออกและคุณภาพ ของการแสดง	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี	การศึกษาดนตรีสากล ต้องศึกษาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เรียนรู้การ อ่าน เขียนโน้ตสากลใน อัตราจังหวะต่าง ๆ รวมถึง เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ สามารถร้องเพลงหรือ บรรเลงเครื่องดนตรีเดี่ยว และรวมวงได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และมีเทคนิคใน การถ่ายทอดอารมณ์ของ บทเพลง	10

CSU

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายรายวิชา

ดนตรี

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 40 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและฝึกทักษะทางดนตรีผ่านกระบวนการเปรียบเทียบรูปแบบของบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีแตกต่างกัน อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากลในอัตราจังหวะต่าง ๆ ร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดงอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ ลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ บทบาทของดนตรีในการสะท้อนแนวความคิดและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงของคนในสังคม และนำเสนอแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีในฐานะมรดกของชาติ

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรีในการแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานดนตรี

เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ศ 2.1	ม.4-6/1, ม.4-6/4, ม.4-6/7	ม.4-6/3, ม.4-6/5
มฐ. ศ 2.2	ม.4-6/2, ม.4-6/4	ม.4-6/3, ม.4-6/5
	5 ตัวชี้วัด	4 ตัวชี้วัด

รวม 9 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี ม.6

 เวลา 40 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดนตรีกับวัฒนธรรม	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ศ 2.1 ม.4-6/7 เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึก ที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/3 อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีแตกต่างกัน มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/3 เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	เหตุผลที่ทำให้การสร้างสรรค์ผลงานดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมมีความแตกต่างกัน มาจากความเชื่อ ศาสนา วิถีชีวิต และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นผลทำให้อารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีต่างกันไปด้วย	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์สถานะทางสังคม ของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/4 อธิบายบทบาทของดนตรี ในการสะท้อนแนวความคิดและ	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ	ดนตรีมีบทบาทสำคัญในการสะท้อนแนวความคิดและค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปของคนในสังคม และยังแสดงถึงสถานะทางสังคมของนักดนตรี ซึ่งต้องร่วมมือกันส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี	5

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	<p>ค่านิยมที่เปลี่ยนไปของ คนในสังคม</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/5 ร้องเพลงหรือเล่น ดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการ แสดงออกและคุณภาพ ของการแสดง</p>	<p>ในการใช้ ทักษะชีวิต</p> <p>4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี</p>	<p>ในฐานะมรดกของชาติ ไทย</p>	
<p>หน่วย การเรียนรู้ที่ 3 การปฏิบัติดนตรี ไทย</p>	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/1 เปรียบเทียบรูปแบบ ของบทเพลงและวง ดนตรีแต่ละประเภท</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/4 อ่าน เขียน โน้ตดนตรี ไทยและสากลในอัตรา จังหวะต่าง ๆ</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลงหรือเล่น ดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการ แสดงออกและคุณภาพ ของการแสดง</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต</p> <p>4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี</p>	<p>วงดนตรีไทยแต่ละ ประเภท จะมีรูปแบบใน การจัดวงดนตรีที่แตกต่าง กันไป การอ่าน เขียนโน้ต ดนตรีไทยในอัตราจังหวะ ต่าง ๆ ได้ จะทำให้ร้อง หรือเล่นเครื่องดนตรีเดี่ยว และรวมวงได้ถูกต้อง</p>	10

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วย การเรียนรู้ที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับ ดนตรีสากล	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ศ 2.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์สถานะทาง สังคม ของนักดนตรี ใน วัฒนธรรมต่าง ๆ มฐ. ศ 2.2 ม.4-6/4 อธิบายบทบาทของ ดนตรี ในการสะท้อน แนวความคิดและ ค่านิยมที่เปลี่ยนไปของ คนในสังคม	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี	ดนตรีสากลมีบทบาท สำคัญในการสะท้อน แนวความคิดและค่านิยม ที่เปลี่ยนไปของคนใน สังคม ซึ่งดนตรีสากลใน แต่ละยุคสมัยจะมีความ แตกต่างกันไปตามการ สร้างสรรค์ผลงานของนัก ดนตรีและสถานะทาง สังคม	5
หน่วย การเรียนรู้ที่ 5 การปฏิบัติดนตรี สากล	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/4 อ่าน เขียน โน้ตดนตรี ไทยและสากลในอัตรา จังหวะต่าง ๆ ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ม.4-6/5 ร้องเพลงหรือเล่น ดนตรีเดี่ยวและรวมวง โดยเน้นเทคนิคการ แสดงออกและคุณภาพ ของการแสดง	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ทักษะ ชีวิต 4) สมรรถนะที่ 5 ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี	การอ่านและเขียน เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ทางดนตรี สากลได้ จะทำให้ร้อง เพลงหรือเล่นเครื่องดนตรี แบบเดี่ยวและรวมวงได้ ถูกต้อง	13